

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Leorda împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-327/24
NR. PIGD 2-22078082-01-3ra-10042024)*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.245¹ Cod administrativ. Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate. Invocarea declarativă a faptului că decizia instanței de apel se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Dreptul la recalcularea pensiei, în baza activității desfășurate în Federația Rusă, conform Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind garanțiile drepturilor cetățenilor în domeniul asigurării cu pensii

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Chisilița,
Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca,

02 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 02 iunie 2022, Leorda Alexandru a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea scrisorii Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia nr. 387 din 28.03.2022; anularea deciziei adoptate la cererea prealabilă prin scrisoarea Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.L-880/22 din 03.05.2022; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze pensia pentru limita de vârstă cu includerea perioadelor: 22.06.1989 - 14.09.1990, 15.09.1990 - 03.01.1991, 12.07.1996 - 31.10.2007 și 20.02.2008 - 06.03.2010 și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, în baza cererii din 02.11.2021, începând cu data de 28.10.2021, i s-a stabilit pensia pentru limita de vârstă în mărime de 2 150 lei. Pentru a verifica modul de calculare a pensiei, la data de 04.03.2022 a depus o cerere în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a invocat că, nu a primit un răspuns la cererea din 02.11.2021.

3. Menționează că, prin scrisoarea de răspuns nr. 387 din 28.03.2022, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cimișlia i-a comunicat despre faptul că, la calcularea pensiei s-a luat în considerare perioadele de cotizare de până la 01.01.1999, precum și după această dată, fiind indicate perioadele de timp concrete.

4. Considerând că, decizia autorității este ilegală, la data de 19.04.2022, a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru limită de vârstă, cu emiterea unei decizii de includere a perioadei de muncă asigurată 22.06.1989 - 14.09.1990, 15.09.1990 - 03.01.1991, 12.07.1996 - 31.10.2007 și 20.02.2008 - 06.03.2010, cu anularea deciziei precedente de stabilire a pensiei; în cazul în care autoritatea publică intenționează să emită o decizie defavorabilă, a solicitat audierea în mod verbal sau în scris, iar în cazul în care actele anexate nu sânt suficiente pentru a dovedi activitatea în muncă, a solicitat să i se comunice care sunt actele suplimentare ce urmează a fi prezentate; în cazul în care, autoritatea publică va considera că activitatea

subsemnatului din Federația Rusă nu poate fi inclusă în calculul pensiei, a rugat să i se comunice care este modalitatea de a beneficia de pensie pentru perioada indicată.

5. Menționează că, la calcularea pensiei, nu a fost inclusă întreaga perioadă de muncă desfășurată de către acesta, și anume, nu a fost inclusă perioada 22.06.1989 - 14.09.1990, în care a fost detașat în deplasare în statul Yemen, precum și perioada 15.09.1990-03.01.1991, în care a revenit din deplasare și a continuat munca. De asemenea, nu s-a ținut cont de perioada în care a lucrat oficial în Federația Rusă. Și anume, conform Certificatului Direcției Fondului de Pensii Gupskinkii (Federația Rusă) din 16.03.2016, la situația din 01.01.2016, Leorda Alexandru a desfășurat activitate în muncă după cum urmează: perioada 12.07.1996 - 31.10.2007; perioada 20.02.2008 - 06.03.2010, activitatea în muncă în Federația Rusă pe parcursul a cel puțin 13 ani fiind confirmată și prin carnetul de muncă și prin alte acte eliberate de angajatori.

6. În argumentarea poziției sale reclamantul menționează și Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind garanțiile drepturilor cetățenilor în domeniul asigurării cu pensii semnat la 10.02.1995, specificând că, Acordul a fost ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărârea nr.447-XIII din 05.05.1995 și a intrat în vigoare la data de 04.12.1995.

7. Relatează că, potrivit art. 6 din Acord, 1) Stabilirea pensiilor cetățenilor ambelor state se efectuează la domiciliul lor permanent. 2) La constatarea dreptului la pensie, inclusiv la pensiile în condiții avantajoase și pentru vechime în muncă, se ia în considerare vechimea (asigurată) în muncă, obținută conform legislației ambelor state, inclusiv în perioada de până la intrarea în vigoare a prezentului Acord, precum și pe teritoriul statelor, care până la 31.12.1991 intrau în componența URSS, iar potrivit art. 5 din Acord, toate cheltuielile legate de realizarea asigurării cu pensii, conform prezentului Acord, le suportă statul care acordă aceste asigurări. Decontări reciproce nu se efectuează. De asemenea, conform art. 8 din Acord, documentele necesare pentru asigurarea cu pensii, eliberate în modul stabilit pe teritoriile ambelor state, inclusiv până la intrarea în vigoare a prezentului Acord, precum și pe teritoriul statelor, care până la 31.12.1991 s-au aflat în componența URSS, se primesc fără legalizare.

8. Învederează reclamantul că, din prevederile Acordului, rezultă că, perioada de activitate în muncă oficială în Federația Rusă urmează a fi luată în calcul la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă, or, s-a bazat pe acest acord bilateral și a avut speranța legitimă de obținere a prestațiilor sociale în

modul prevăzut. Astfel, neîncluderea acestei perioade în vechimea de muncă, constituie o încălcare a dreptului lui de a obține pensia potrivit muncii sale.

9. Susține că, prin scrisoarea de răspuns nr. L-880/22 din 03.05.2022, Casa Națională de Asigurări Sociale l-a informat despre respingerea cererii prealabile, ca fiind neîntemeiată. În motivarea refuzului, autoritatea a indicat că, prevederile Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind garanțiile drepturilor cetățenilor în domeniul asigurării cu pensii, ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărârea nr.447-XIII din 05.05.1995, se referă și se extinde asupra cetățenilor Federației Ruse, strămutați cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova. De asemenea, a indicat autoritatea că, perioadele de activitate în Federația Rusă 12.07.1996 - 31.10.2007 și 20.02.2008 - 06.03.2010, nu pot fi incluse în stagiul de cotizare, deoarece în perioadele respective reclamantul a avut domiciliul în Republica Moldova, iar acordul prevede imperativ obligativitatea deținerii domiciliului pe teritoriul celui alt stat în perioade de activitate, adică statut de persoană strămutată.

10. Consideră reclamantul că, decizia autorității publice este neîntemeiată și îi încalcă drepturile, or, este neîntemeiat argumentul autorității, privind obligativitatea deținerii domiciliului permanent pe teritoriul Federației Ruse. Această condiție este prevăzută doar pentru cetățenii unui stat contractant (Republica Moldova sau Federația Rusă), care după o perioadă de activitate în statul său, au decis să-și stabilească domiciliul pe teritoriul celui alt stat.

11. Subliniază reclamantul că, potrivit art.6 alin.(1) din Acord, stabilirea pensiilor cetățenilor ambelor state se efectuează la domiciliul lor permanent. Prin urmare, un cetățean al Federației Ruse care și-a stabilit domiciliul în Republica Moldova, va avea dreptul să solicite pensia anume în statul nostru, în virtutea stabilirii domiciliului. În acest sens, în art. 6 alin. (3) din Acord, s-au reglementat diferite modalități de stabilire a pensiei cetățeanului străin în Republica Moldova, sau viceversa. La caz, indică că, a solicitat pensia în Republica Moldova nu ca cetățean străin, dar ca cetățean al Republicii Moldova, fiind aplicabil art. 6 alin. (2) din Acord, care stabilește cu titlu de normă generală, dreptul la pensie pentru vechime în muncă, în corespundere cu perioada asigurată în muncă, obținută conform legislației ambelor state.

12. De asemenea a remarcat reclamantul că, în preambul, s-a indicat că, Acordul a fost semnat reieșind din dorința să dezvolte colaborarea și reieșind din egalitatea drepturilor cetățenilor Republicii Moldova și ai cetățenilor Federației Ruse în domeniul asigurării cu pensii. Mai mult ca atât, potrivit art. 4 din Acord, în domeniul asigurării cu pensii părțile acordă drepturi egale cu ale propriilor cetățeni cetățenilor care își au domiciliu permanent pe teritoriul

lor, inclusiv celor care s-au strămutat (au sosit) din cealaltă Parte. Din prevederile Acordului, chestiunea privind stabilirea domiciliului are relevanță doar sub aspectul determinării statului care trebuie să asigure achitarea pensiei. Astfel, în condițiile în care, Republica Moldova și-a asumat obligația să achite pensii către cetățenii Federației Ruse, care s-au strămutat în Republica Moldova, inclusiv pentru vechimea în muncă prestată în Federația Rusă, este evident că, în calitate de cetățean al Republicii Moldova are aceleași drepturi. Or, într-o interpretare contrară, ar rezulta că un cetățean al Republicii Moldova este discriminat în raport cu un cetățean străin, căruia îi sânt recunoscute drepturi mai mari decât cetățeanului Republicii Moldova.

13. Atrage atenția că, urmează a fi luat în considerație și faptul că, are dreptul să solicite pensie doar de la statul moldovenesc, unde își are domiciliul, circumstanță care exclude primirea pensiei de la Federația Rusă. Astfel, prin interpretarea dată a Acordului de către autoritatea publică pârâtă, rezultă o concluzie precum că, perioada de stagiu în muncă de circa 15 ani, reclamantul nu va primi niciodată careva prestații sociale sub formă de pensie. În pofida faptului că, prin cererea prealabilă a solicitat să fie informat despre modalitatea prin care poate beneficia de pensie pentru această perioadă, autoritatea nu a oferit un răspuns în acest sens, lăsându-l într-o stare de incertitudine.

14. Punctează că, Curtea în jurisprudența sa constantă, dreptul la protecția socială, ce include și acordarea pensiei, reprezintă un "bun" apărut de art.1 Protocolul nr.1 la Convenție Europeană pentru Drepturile Omului. Astfel, în vederea respectării dreptului la proprietate, este necesar să solicite anularea refuzului autorității publice cu obligarea acesteia să-i recalculeze pensia cu includerea următoarelor perioade: 22.06.1989 -14.09.1990, 15.09.1990 - 03.01.1991,12.07.1996 - 31.10.2007 și 20.02.2008 -06.03.2010.

15. În acest sens, la prezenta cauză au fost anexate, actele care dovedesc activitatea în muncă în perioada vizată. Conform art. 8 din Acord, documentele necesare pentru asigurarea cu pensii, eliberate în modul stabilit pe teritoriile ambelor state, inclusiv până la intrarea în vigoare a prezentului Acord, precum și pe teritoriul statelor, care până la 31.12.1991 s-au aflat în componenta URSS, se primesc fără legalizare

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

16. Prin hotărârea din 18 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis acțiunea înaintată de Leorda Alexandru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ

favorabil, fiind anulat refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cimișlia de includere în stagiul de cotizare a perioadelor de activitate realizate, expus în răspunsul nr. 387 din 23.03.2022 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.L-880/22 din 03.05.2022, emisă la soluționarea cererii prealabile. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în mărimea stagiului de cotizare la calcularea pensiei pentru limita de vârstă lui Alexandru Leorda perioadele de activitate din 22.06.1989 – 14.09.1990, 15.09.1990 – 03.01.1991, 12.07.1996 – 31.10.2007 și 20.02.2008 – 06.03.2010.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

17. La 06 februarie 2023, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat, iar la data de 12 mai 2023 a fost depusă motivarea apelului, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 18 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

19. În motivarea soluției, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță a aplicat corect Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii și Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor. Astfel, recalcularea pensiei lui Leorda Alexandru trebuie să includă toate perioadele de activitate menționate în cererea sa.

20. Instanța a constatat că Leorda Alexandru avea dreptul la recalcularea pensiei, în baza activității desfășurate în Federația Rusă, conform Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind garanțiile drepturilor cetățenilor în domeniul asigurării cu pensii. Conform acestui acord, perioadele de muncă din Rusia trebuie luate în considerare la calcularea pensiei, indiferent de domiciliul său în Republica Moldova.

21. Reclamantul a susținut că, CNAS nu a inclus perioadele de muncă din 22.06.1989 - 14.09.1990 (Yemen), 15.09.1990 - 03.01.1991 (Moldova) și perioada de muncă oficială în Federația Rusă între 12.07.1996 - 31.10.2007 și 20.02.2008 - 06.03.2010. Instanța a concluzionat că aceste perioade trebuie incluse în stagiul de cotizare, iar pensia recalculată corespunzător.

22. CNAS a argumentat că perioadele din Federația Rusă nu pot fi incluse deoarece reclamantul a avut domiciliul în Moldova, conform acordului, fiind

necesar ca domiciliul să fie în Federația Rusă pentru a beneficia de pensie pentru acele perioade.

23. Instanța a respins acest argument, considerând că acordul bilateral nu impune o astfel de condiție rigidă și că dreptul la pensie se aplică și pentru munca desfășurată în Federația Rusă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 02 aprilie 2024, CNAS a declarat recurs împotriva deciziei din 06 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii ca fiind integral neîntemeiată.

ARGUMENTELE RECURSULUI

25. În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat legea și a evaluat superficial probatoriul.

26. Conform Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, CNAS susține că pentru a obține o pensie integrală, un bărbat trebuie să aibă un stagiu de cotizare de 34 de ani, iar pentru o pensie proporțională este necesar un stagiu de cel puțin 15 ani.

27. Subliniază că stagiul de cotizare reprezintă perioada în care au fost plătite contribuții de asigurări sociale, iar pentru includerea unor perioade lucrate peste hotare, acestea trebuie să fie acoperite de acorduri internaționale, cum este cel dintre Moldova și Federația Rusă.

28. Referitor la includerea în stagiul de cotizare a perioadelor 22.06.1989 - 14.09.1990 (când reclamantul a lucrat în Yemen) și 15.09.1990 - 03.01.1991 susține că aceste perioade nu au fost dovedite corespunzător. În special, nu au fost prezentate documente suplimentare care să confirme oficial activitatea de muncă în aceste perioade (cum ar fi certificate de salariu sau alte acte doveditoare).

29. Afirmă că instanța de apel a tratat superficial aceste circumstanțe, bazându-se doar pe înscrierile din carnetul de muncă, fără o analiză detaliată a probelor prezentate.

30. Referitor la includerea în stagiul de cotizare a perioadelor lucrate de Leorda în Federația Rusă între 12.07.1996 - 31.10.2007 și 20.02.2008 - 06.03.2010, argumentul principal este că Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse prevede că dreptul la pensie trebuie să fie stabilit în funcție de domiciliul permanent al persoanei.

31. CNAS a invocat că Leorda Alexandru a avut domiciliul permanent în Republica Moldova și nu a avut statutul de persoană strămutată în Federația Rusă, astfel perioadele de muncă desfășurate acolo nu pot fi incluse în stagiul de cotizare pentru pensie în Republica Moldova.

32. Susține că instanța de apel a interpretat greșit Acordul dintre Moldova și Federația Rusă privind garanțiile drepturilor cetățenilor în domeniul pensiilor.

33. Acordul prevede că perioadele de muncă pot fi incluse în stagiul de cotizare numai dacă persoana are domiciliul în statul în care a lucrat. În cazul lui Leorda, acesta nu a avut domiciliul în Federația Rusă, iar instanța ar fi ignorat acest aspect important.

34. În concluzie, CNAS a criticat instanța de apel pentru că nu a efectuat un control efectiv asupra probelor prezentate și nu a analizat detaliat motivele apelului și consideră că aceasta reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, așa cum este prevăzut de articolul 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

35. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

36. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

37. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

38. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Referitor la termenul de depunere a recursului, se atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată CNAS, prin intermediul poștei electronice (f.d.159), la 12 martie 2024. Cererea de recurs a fost depusă la data de 02 aprilie 2024. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

40. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

41. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

42. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă

la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

43. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de CNAS, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de CNAS, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

46. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

47. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea

și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

49. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

50. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

51. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.a1) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc